هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

دومین شهید محراب

۳۸سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۱ شهریور ۱۳۶۰ خورشیدی، آیت‌الله میراسدالله مدنی، امام جمعه شهر تبریز هنگام اقامه نماز، مورد سوءقصد قرار گرفت و بر اثر انفجار نارنجک به شهادت رسید تا پس از آیت‌الله سیدمحمدعلی قاضی طباطبایی، لقب دومین شهید محراب را از آن خود کند. آیت‌الله مدنی نخستین کسی بود که در جریان وقایع سال ۱۳۴۲ در نجف از امام خمینی (ره) تبعیت کرد و در انتشار اعلامیه آیت‌الله حکیم به همین مناسبت، نقشی موثر داشت. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی به نمایندگی از مردم همدان به مجلس خبرگان راه یافت و بعدها به‌عنوان امام جمعه تبریز منصوب شد. پیکر آیت‌الله مدنی پس از شهادت ایشان در میان اندوه مردم آذربایجان تا فرودگاه تبریز تشییع و از آن جا جهت خاکسپاری به قم منتقل شد.

تذکره

صدای ماندگار

آنهایی که در دهه ۷۰ خورشیدی فیلم «دیدی و ارثیه فامیلی» را برای نخستین‌بار از شبکه یک تلویزیون دیدند، احتمالا هنوز با یادآوری صحنه‌ها و دیالوگ‌هایش لبخند بر لب می‌آورند. در آن دوران آشنایی با کمدین آلمانی دیترهالروردن معروف به «دیدی» مفری بود که می‌شد با آن احساس دور نبودن از سینمای روز دنیا را مزه مزه کرد. ظاهرشدن دیدی در هفت نقش متفاوت، «دیدی و ارثیه فامیلی» را به اثری مبدل کرد که تا مدت‌ها در محافل خانوادگی راجع به آن صحبت می‌شد؛ خصوصا که همه فهمیدند حسین عرفانی دوبلور باسابقه و قدیمی سینما و تلویزیون به جای هر هفت نقشی که کمدین آلمانی ایفا کرده، حرف زده است. هر چند حرف‌زدن به جای هفت شخصیت در یک فیلم احتمالا برای کسی که در کارنامه‌اش دوبله شاهکارهایی چون «کازابلانکا» (به جای همامفری بوگارت)، «بر باد رفته» (به جای کلارک گیبل)، «اتلوو» (به جای اورسن ولز)، و.. را دارد تنها یک تفریح ساده باید باشد. یک سال پیش در چنین روزی، برابر ۲۱ شهریور ۱۳۹۷ خورشیدی، حسین عرفانی، دوبلور شهیر ایرانی در ۷۶ سالگی درگذشت.

فوکوس

عکس شهید تندگویان، وزیر نفت وقت ایران در نشست وزرای نفت اوپک | اندونزی – ۱۳۵۹ خورشیدی

۵۹ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۲ سپتامبر ۱۹۶۰ میلادی، کشورهای صادرکننده نفت، سازمان «اوپک» را با هدف تأمین منافع خود تأسیس کردند. اوپک در طول حیات خود دو روز به یاد ماندنی را تجربه کرد؛ نخست ۲۱ دسامبر ۱۹۷۵ میلادی که کارلوس، تروریست معروف ونزوئلایی، وزرای نفت این سازمان را در شهر وین گروگان گرفت و سپس ۲۴ آذر ۱۳۵۹ خورشیدی که هیأت ایرانی ۴۰ روز پس از به اسارت درآمدن محمدجواد تندگویان توسط ارتش بعث، با آوردن عکس او به اجلاس ۵۹ اوپک در شهر بالی اندونزی، به‌رغم کارشکنی عراق و برخی کشورهای عربی ماجرای وزیر نفت ایران را به مهمترین موضوع این اجلاس بدل کردند.

فرجام

خالق سولاریس

آندری تارکوفسکی کارگردان شهیر روس وقتی درسال ۱۹۷۲ میلادی فیلم «سولاریس» را جلوی دوربین برد طرفدارانش را دچار حیرت کرد، زیرا باورش سخت بود سازنده «کودکی ایوان» و «آندری روبلوف» داستانی علمی-تخیلی را دستمایه فیلم جدید خود قرار داده باشد. تارکوفسکی «سولاریس» را از رمانی به همین نام نوشته نویسنده لهستانی استانیسلاو لم اقتباس کرد. لم در رمان خود که‌سال ۱۹۶۲ آن را به نگارش درآورد از سیاره‌ای به نام «سولاریس» می‌گوید که قادر است خاطرات و تصورات هر کسی که وارد‌ش شود را عینیت و تجسم ببخشد. ۳۰ سال پس از تارکوفسکی، استیون سودربرگ نیز اقتباسی دیگر از سولاریس را مقابل دوربین برد و جالب آن که استانیسلاو لم نه از اقتباس تارکوفسکی راضی بود و نه محصول سودربرگ را پسندید. او عقیده داشت این کارگردان‌ها روح موجود در رمانش را نفهمیده‌اند یا اگر هم فهمیده‌اند ترجیح داده‌اند برداشت خود را به تصویر بکشند. ۹۸ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۲ سپتامبر ۱۹۲۱ میلادی، استانیسلاو لم در شهر لوو لهستان (اکنون بخشی از خاک اوکراین است) به دنیا آمد. او ۲۷ مارس ۲۰۰۶ در ۸۴ سالگی درگذشت.

دژاوو

معادله بی‌جواب افغانستان

دونالد ترامپ در آخرین حرکت محیرالعقول خود با یک توییت کلک مذاکرات طاقت‌فرسای یک‌سال گذشته بین زلمای خلیل‌زاد و نمایندگان طالبان را کند و اعلام کرد ایالات متحده دیگر با طالبان مذاکره نمی‌کند. او دلیل این تصمیم نابهنگام را کشته‌شدن یک سرباز آمریکایی در جریان حملات تروریستی طالبان طی هفته‌ای که گذشت، عنوان کرد؛ این که چرا طالبان در روزهایی که زمزمه دعوت سران آن به کمپ دیوید به گوش می‌رسید، اقدام به بمب‌گذاری در پایتخت افغانستان می‌کند، سوالی است که رهبران گروه فوق بهتر می‌توانند به آن پاسخ گویند. جالب اینجاست که طالبان بعد از توییت ترامپ که به‌منزله سیاست رسمی جدید ایالات متحده در قبال طالبان قلمداد می‌شود، زبان به تهدید گشوده و لغو مذاکرات را بیش از هر چیز به ضرر طرف مقابل برشمرده است!

مذاکره؟ طالبان موافق، دولت مخالف!

آیا این به معنای تمایل طالبان به ادامه مذاکرات است؟ آیا در جریان بمب‌گذاری‌های اخیر نیز همانند ۲۱ سال پیش و واقعه حمله به کنسولگری ایران در شهر مزارشریف، گروه‌هایی خارج از کنترل سرفرماندهی طالبان نسبت به اجرای عملیات میدانی اقدام کرده‌اند؟ این سوال‌ها هر جوابی که در پی داشته باشد، نمی‌تواند روی خرسندی دولت افغانستان در جریان کنار کشیدن واشینگتن از میز مذاکره با طالبان سرپوش بگذارد. در واقع کابل از مدت‌ها قبل نسبت به گفت‌وگوهای طالبان و آمریکا حساس شده بود خصوصا که کاخ سفید عمدا دولت این کشور را از روند مذاکرات کنار گذاشته و قصد داشت خود به تنهایی کشتی صلح با قدرتمندترین گروه شبه‌نظامی مخالف دولت افغانستان را به ساحل مقصود برساند، حتی اگر چنین سیاستی را به پای خلق‌وخوی تک‌رو دونالد ترامپ و این که دوست دارد توفیق‌های سیاسی را تمام و کمال به نام خود سند بزند بگذاریم، باز هم منهاکردن کابل از مذاکرات صلح آن هم وقتی زمین بازی قرار است خاک افغانستان باشد، عمق ناشی‌گری واشینگتن در این مقوله را می‌رساند.

زلمای خلیل‌زاد

نمایندگان طالبان

تعویق انتخابات، نتیجه لغو مذاکرات

نتیجه ۹ دور مذاکره فشرده-طی یک‌سال-در دوحه پایتخت قطر، بین نمایندگان گروه طالبان و زلمای خلیل‌زاد، نماینده ویژه آمریکا در امور افغانستان، امضای توافقنامه‌ای مبنی بر خروج ۵هزار سرباز آمریکایی از ۵ پایگاه عمده این کشور در خاک افغانستان طی ۱۳۵ روز آینده بود. توافقنامه‌ای که اکنون لغو شده اما دولت مستقر در کابل تقریبا تا روزهای آخر از مفادش بی‌اطلاع بود و تنها ساعاتی قبل از اعلام آن، در رسانه‌های عمومی نسبت به بندهایش اشراف پیدا کرد. این در حالی است که افغانستان قرار است در مهرماه آینده پس از چند دوره تعویق بالاخره شاهد برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری باشد، هرچند با توجه به شرایط موجود و شدت گرفتن حملات طالبان تعویق مجدد انتخابات گزینه‌ای نامحتمل به نظر نمی‌رسد. در نهایت باید گفت، با توجه به خلقیات دونالد ترامپ هیچ‌بعید نیست مذاکراتی که با یک توییت به شکست انجامید، با توییتی جدید از نو زنده شود. تسلط طالبان بر ۷۰ درصد از خاک افغانستان همان برگ برنده‌ای است که رهبران این گروه را برای بازگشت آمریکا به پای میز مذاکره امیدوار نگه‌می‌دارد.

معما

کودتای ۱۲ سپتامبر ترکیه

شاید حیرت‌انگیزترین بخش کودتای نافرجام جولای ۲۰۱۶ در ترکیه، برای همه آنهایی که آشنایی هرچند مختصری با تاریخ معاصر این کشور دارند همانا «نافرجام» ماندن آن بود! درواقع سابقه کودتاهای پیشین در ترکیه ثابت کرده بود که هرگاه نظامیان این کشور برای تغییر دولت از راه نظامی اراده کنند، باید آن را انجام شده به حساب آورد. کودتای نافرجام ۲۰۱۶ اما این تصور را بعد از سال‌ها باطل کرد و نشان داد که می‌شود در ترکیه کودتا کرد و به نتیجه هم نرسید! هرچند بررسی عوامل شکست این کودتا مجالی فراخ می‌طلبد، اما همین که ارتش ترکیه بعد از چند تجربه موفق قبلی نتوانست دولت مستقر را سرنگون کند یک نقطه عطف در پهنه سیاست داخلی ترکیه باید قلمداد شود.

محض ارضای قدرت‌طلبی ارتش

امروز سالروز یکی از همان کودتاهای موفق در ترکیه است که طی آن نظامیان این کشور دولت سلیمان دمیرل را از قدرت سرنگون کرده و کابینه‌ای نظامی را بر سر کار آوردند. در این که ارتش ترکیه به‌عنوان مدافع لائیسم، همواره نسبت به سیاستمداران مسلمانان و دولتمردانی که خواستار پیاده‌سازی قوانین اسلام در این کشور بوده‌اند سختگیر بوده است شکی وجود ندارد، چه آن که دولت نجم‌الدین اربکان نیز در سال ۱۹۹۷ میلادی دقیقا به همین بهانه و با شبه کودتایی که فرماندهان ارتش ترتیب آن را دادند از قدرت بر کنار شد. اما کودتایی که ۳۹ سال پیش در چنین روزی، برابر ۱۲ سپتامبر ۱۹۸۰ میلادی، دولت سلیمان دمیرل را ساقط کرد بیش از آن که نگران خدشه برداشتن ارزش‌های لاییک باشد، به دنبال قبضه کردن قدرت و بر رأس کار آوردن نظامیان بود؛ کما این که مغز متفکر این کودتا یعنی ژنرال کنان اورن، بعد از سقوط دولت نزدیک به ۱۰ سال مقام ریاست‌جمهوری ترکیه را در کنار پست‌هایی چون ریاست شورای امنیت ملی و فرماندهی ارتش برعهده داشت.

خشن‌ترین در بین باقی کودتاها

بامداد ۱۲ سپتامبر ۱۹۸۰ میلادی وقتی مردم ترکیه رادیوهای خود را روشن کردند با شنیدن صدای ژنرال اورن فهمیدند داستان قدیمی کودتا یک بار دیگر تکرار شده است. ترکیه پیش از آن و در سال ۱۹۶۰ نیز با کودتایی که سر نخست‌وزیری چون عدنان مندرس را بالای دار فرستاده بود مواجه شده بود، اما کودتای سپتامبر ۱۹۸۰ به لحاظ اعمال خشونت قطعا چند پله جلوتر از کودتای ۱۹۶۰ قرار داشت. دستگیری ۶۵۰هزار نفر از مردم ترکیه، بازداشت روسای احزاب و سیاستمداران برجسته‌ای چون سلیمان دمیرل و بولنت اجویت، انحلال مجلس ملی، تشکیل ۲۵۰هزار پرونده قضائی، تقاضای اعدام برای بیش از ۷هزار نفر از سوی دادستان نظامی، اعدام ۶۰ نفر در روزهای نخست کودتا، اخراج ۳۰هزار نفر از مشاغل دولتی، دستگیری صدها روزنامه‌نگار و چاپ نشدن روزنامه‌ها برای نزدیک به یک سال و... همه اینها تنها بخشی از مصائبی بود که دولت کودتا بر سر مردم ترکیه آورد. ژنرال کنان اورن، ۴ سال پیش برابر ۹ می ۲۰۱۵ در ۹۷ سالگی درگذشت. او هیچگاه بابت کودتای سپتامبر ۱۹۸۰ بازخواست نشد.

کنان اورن، ژنرال کودتاچی – ۱۹۸۰

جدول شماره ۱۷۸۸

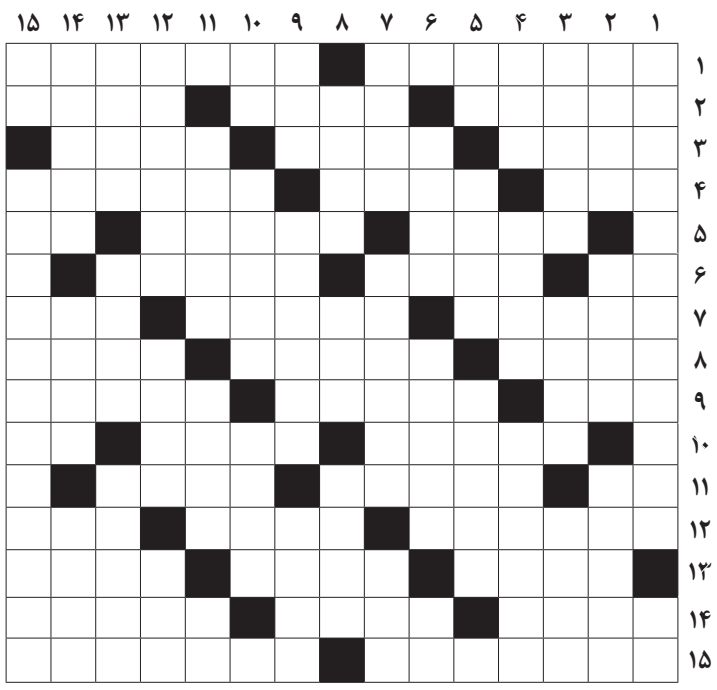

افقی

۱-از مصالح ساختمانی – محافظی برای اتوبان‌ها و جاده‌ها
۲-خوشبختی – گل سفید – پیامبر صبور
۳-رودی از شهر رم می‌گذرد – زمین شوره‌زار – الگو
۴-غول یخی – نوراندک – بلندی
۵-سخن‌چین – زاهد – جفت ماده
۶-خدای سنگی – خالص و محض – وقار و سنگینی
۷-نیکان – از شرکت‌های بزرگ نفتی – نام تیلرسون، وزیر خارجه اسبق آمریکا
۸-از رواندازها – مشاور – زندگی
۹- رود مرزی- نام پهلوان دلیر ایرانی مشهور به پهلوان محمود خوارزمی- پیشامد؛ شرح حال
۱۰-شادباش گفتن – سهم و نصیب – رود آرام
۱۱-دفن کردن – رگ‌های بازو – الحاقیه و ضمیمه
۱۲-کابوس – نام روز بیست‌وپنجم ماه شمسی- قورت دادن غذا
۱۳-واپسین- تازیانه – نویسنده فرانسوی طاعون
۱۴-قسمت اصلی ملودیک اپرا – کمره فعلی – ماه وسط تابستان
۱۵-مهاجم تیم ملی فوتبال کشورمان – حمله همراه با غارتگری

عمودی

۱-کنایه از آماده‌شدن برای اقدام به کاری یا حل مشکلی است- برجستگی لاستیک
۲-مقابل ارباب – چیره‌دستی – جرم آسمانی
۳- وسط – درست و صحیح – دروازه‌بان منچستر یونایتد
۴-نیشتر رگزن – میدان جنگ – الماس خالص
۵-عید ویتنامی – داستانگو – دامی که برای فربه‌شدن پرورش می‌دهند
۶-اهلی – جنین – تکرار حرفی
۷-کله‌پز – طلاق – طلای قالبی
۸- داخل لاستیک خودرو – سوییچ بی‌سروته – برنج‌پوست‌نکنده
۹-مشغله؛ گرفتاری- به دست آوردن روزی و معاش – خوردنی اقتصادی
۱۰-صد متر مربع – متضاد گران – از هفت‌سین‌ها
۱۱-فرستادن – روی چنین خطی نباید سبقت گرفت – زوبین
۱۲-حکایت و سرگذشت – بخشنده معروف – قطعه‌زمین کشاورزی
۱۳-مهربان – جایی در قبا برای برخوردن – روز نیاز در آینده
۱۴-نام کرایوف، مربی فقید فوتبال هلند – چاقوی آشپزخانه- بدگو
۱۵-پژمرده و بی حال – کشوری در غرب آسیا

حل جدول شماره ۱۷۸۷

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ع	د	ن	■	م	ح	ت	ش	م	ک	ا	ش	ا	ن	ی
۲	ا	ی	ر	ا	ن	■	ر	ک	ل	ا	م	■	ج	ی	■
۳	ش	م	■	ع	ب	ا	س	■	ک	ل	ا	ف	■	ل	ف
۴	و	ا	م	■	ت	ن	ی	ا	■	ک	م	ر	ه	■	ه
۵	ر	س	ی	د	■	ح	م	ی	ت	■	ت	ا	ل	ی	م
۶	ا	■	گ	ر	م	ا	■	ی	ر	ا	■	ت	ا	ک	ی
۷	■	د	و	ا	ب	■	م	ن	ا	م	ه	■	ل	ر	د
۸	ا	ا	■	ز	ی	ا	د	ه	خ	و	ا	ه	■	ا	ه
۹	ب	ر	ا	■	ت	ر	ا	ک	م	■	ب	ی	ا	ن	■
۱۰	ن	س	ی	م	■	س	ی	ا	■	ق	ل	م	ی	■	ژ
۱۱	ز	ی	ا	ر	ت	■	ن	ر	س	ی	■	ه	و	ر	ا
۱۲	ی	■	ت	م	ا	س	■	ی	ی	م	ه	■	ب	ا	ن
۱۳	ا	ک	■	ت	ر	ا	م	■	ن	ت	ا	چ	■	ه	و
۱۴	د	ی	ن	م	■	ح	ر	و	م	■	ک	ل	ی	ن	ی
۱۵	■	ک	ا	پ	ی	ت	و	ل	ا	س	ی	و	ن	■	ه